

Yekta Saraç'tan, YÖK-Gelecek Projesi açıklaması

Yekta Saraç'tan, YÖK-Gelecek Projesi açıklaması

YÖK Başkanı Yekta Saraç'tan, YÖK-Gelecek Projesi açıklaması

GELECEĞİN BİLİM İNSANLARI ÇİN "YÖK-GELECEK PROJESİ"

YÖK'TEN ÖNCELİKLI ALANLARDA ÖZETLEM ELEMANI YETİTİRME PROJESİ : "YÖK-GELECEK PROJESİ"

YÖK'TEN BİR LK DAHA: "YÖK-GELECEK PROJESİ"

YÖK, ÜLKEMİZ ÇİN ÖNCELİKLI ALANLARDA AKADEMİK SYEN ALINMASINA YÖNELİK PROJELER

HAYAT GEÇİRİYOR TÜRK YE'DE BİR LK: "YÖK, ÖNCELİKLI ALANLARDA AKADEMİK SYEN ALIMINI BİLİYİYOR"

GELECEĞİN BİLİM İNSANLARI ÇİN "YÖK-GELECEK PROJESİ"

Akademide kadro kullanılmasında hedefin sadece istihdam sağlamak olmadığı, kamu yararı çerçevesinde bunun ancak bir sonuç olması gerektiği ortadadır. Konunun bir yönü, üniversitemizin vizyonu ve temel misyonu doğrultusunda nitelikli bilgi üretimi için gerekli olan nitelikli insan gücüne sahip olmasıdır. Akademik uzmanlık, zaman zaman geniş alandan ziyade hususi derinlikte tanımlanmasını gerektirmektedir. Yükseköğretim kurumlarının bu konuda durumlarının, ihtiyaçlarının ve artlarının farklı olabileceği kabul edilmelidir. Özellikle gelişmesini büyük ölçüde tamamlamış olan üniversitelerde, daha özel alanlarda uzman insan gücüne ihtiyaç duyulduğunu hesaba katmak durumundayız. Bununla birlikte bu ihtiyacın karşılanması ancak hakkaniyet ve fırsat eşitliği çerçevesinde olması gerektiğidir. Bu meselenin bir yönüdür.

Meselenin diğer yönü ise üniversitemizin bilimsel faaliyetlerinin ve misyonlarının ülkemizin kalkınma yolundaki tercihleri ve öncelikleri ile uygun bir şekilde değerlendirilmesidir. Umumi olarak sistemdeki bütün üniversitelerin, fakat özellikle kadro rejimi itibarıyla farklı statüde olan devlet üniversitemiz için kadro kullanımı konusunda ülkemizin kalkınma yolundaki yürüyüşüne uygun merkezi bir planlamaya ihtiyaç vardır.

Bilindiği üzere üniversitemizde özretim üyesi ve özretim elemanı istihdamı, YÖK tarihi boyunca (a) merkezi sistemin yükseköğretim kurumlarına toplam kadro sayısı belirleyerek tahsis etmesi, (b) unvan bazında belirlenen kadroların kurumlarda kullanım izninin kamu yararı gözetilerek YÖK tarafından izne bağlanması, (c) üniversitemizin bu kadrolar için aradıkları özel şartları belirleyip ilana çıkarak atama süreçlerini kendi kararları ile sonlandırmaları şeklinde sürmüştür. Bu sene yükseköğretim tarihimizde akademik kadro kullanımında yeni bir yöntem

hayata geçirilecektir. Bu yöntem, Yeni YÖK tarafından bir proje mantığı içinde kurgulanmıştır. Projenin adı "YÖK-GELECEK PROJESİ" dir.

- İlk kez uygulanacak olan proje üç aşamada gerçekleştirilecek

"Geleceğin bilim insanları için YÖK-GELECEK PROJESİ" üç aşamada gerçekleştirilecektir.

1. Aşama: Öncelikli alan araştırma görevlisi istihdamı,

2. Aşama: Öncelikli alan özretim üyesi istihdamı KAPAT [X]3. Aşama: Akademik liyakat-kariyer platformu

Yeni YÖK'ün kamuoyunu bilgilendirme bağlamında son beş yıldır izlediği yol;

yapacakları işleri, tasarımlarını ve hayallerini de il, gerçekleştirdiklerini

veya uygulamaya koyduğunu projeleri kamuoyu ile paylaşmaktadır. Bugün de "yeni

bir projenin haberini de il, bu projenin hayata geçirilen ilk adımını"

kamuoyu ile paylaşmak istiyoruz.

Yeni YÖK olarak Türk yükseköğretim sistemine kazandırdığımız ve sistemi bu çerçevede yeniden yapılandırdığımız anahtar kavramlar bulunmaktadır. Öncelikli alanlar, ihtisaslaşma, açık bilim, üniversitelerde çeşitlilik, araştırma üniversiteleri, bölgesel kalkınma odaklı üniversiteler, mesleki uygulama odaklı üniversiteler, tematik üniversiteler, temel bilimlerde üstün başarı sınıfları, YÖK 100/2000-öncelikli alanlarda doktora, dijital dönüşüm, geleceğin meslekleri gibi kavramlar bunlar arasındadır. Yükseköğretim sistemi bu esaslar çerçevesinde tedrici olarak yeniden yapılandırılmaktadır.

Bugün Yeni YÖK olarak, koyduğumuz hedef doğrultusunda yeni bir kurguyu hayata geçiriyoruz. İnşallah diğer projelerimiz gibi bunda da kısa zamanda önemli mesafeler katedeceğiz. Bu projenin bir çıktısı da sistem içinde ülkenin öncelikli alanlarında nitelikli bilgi üretmeye aday olan gençlere imkan tanıma, onlara sahip çıkma ve onların başarısını ödüllendirileceğine dair inançlarını peki tutmek olacaktır.

YÖK-GELECEK PROJESİNDE 1. AŞAMA: "ÖNCELİKLI ALANLARDA ARA TIRMA GÖREVLİSİ STAJHDAMI"

- İlk kez "öncelikli alanlarda" ara tırma görevlisi ilanına çıkılıyor

Uzun yıllardır var olan sistem, genel ve cari uygulama olarak yine devam edecektir.

2020 yılında merkezi olarak belirlenen toplam atama izin sayıları üniversitemize tahsis edilmiştir. Bunların ilan izinlerinin YÖK'ten alındıktan sonra artları ilgili üniversiteler tarafından belirlenerek ilana çıkılmakta ve süreçler bütünüyle üniversiteler tarafından sürdürülmektedir.

Fakat bunun yanı sıra, yani devam etmekte olan bu ana yola ilave olarak, hacim itibarıyla daha küçük/daha az sayıda kadronun tahsis edileceği farklı bir yol daha uygulamaya sokulmaktadır. İlk defa uygulanacak bu sistem -diğer projelerimizde olduğu gibi-, YÖK tarafından basit, sade ve yalın bir şekilde kurgulanmıştır.

Bu yöntemin özellikleri şu şekildedir:

- Ülkemizin öncelikli alanlarının belirlenmesi ve bu alanlarda doktora programlarına açılması,
- lave kadro tahsisi yapılacak (ilave atama izni verilecek) üniversitelerin YÖK tarafından belirlenen ülkemizin öncelikli alanlarda doktora eğitim verebilme yetkinliğine sahip olması,
- Tarif edilen kadro için belli bir kıstasın dağılımı, ihtiyaç duyulan profilin tanımlanması; hak ve adalet duygusunu zedelemeyecek, fırsat eşitliğini gözetmek üzere ilan edilen kadro için başvurabilecek yeterince adayın sistemde bulunuyor olmasına dikkat edilmesi,
- Adayların değerlendirilmesi ve seçiminin cari usule göre üniversitemiz tarafından yapılması.

Asıl kadro kullanımı (a) üniversiteler tarafından sürdürülmekte iken (b) YÖK tarafından da kendisine tanınan yetki çerçevesinde belli sayıda ara tırma görevlisi için ülkemizin önceliklerine odaklanılmakta, (c) fakat YÖK tarafından belirlenen artların dağılımında art ko. mamak kaydıyla süreçlerin yürütülmesi yine üniversitelere bırakılmaktadır.

- Proje sayesinde yükseköğretimde hissedilebilir bir iyileşme hedefleniyor
Türk yükseköğretim sisteminin "liyakat ve ehliyet" çerçevesinde geliştirilmesine ve üniversitemizin ihtisaslaşmasına katkı sağlayacak "Öncelikli Alan Ara Tırma Görevlisi" atamalarıyla, iki üç sene zarfında yükseköğretimde hissedilebilir bir iyileşme hedeflenmektedir.

- YÖK tarafından belirlenen artların dağılımında özel art ko. ulamayacak
Proje kapsamında, Türkiye'nin öncelikli alanları belirlenmiş ve "adrese teslim" olmamak kaydıyla bu alanlarda doktora eğitim yapan öğrencilere ara tırma görevlisi kadrolarına atanma imkanı tanınmıştır. Genel kadro kullanımı üniversiteler tarafından sürdürülmekte iken bu daha az sayıda ara tırma görevlisinin atanmasında ülkemizin önceliklerine odaklanılmakta, fakat YÖK tarafından belirlenen artların dağılımında art ko. mamak kaydıyla süreçlerin yürütülmesi yine üniversitelere bırakılmaktadır. Öncelikli alanlara ara tırma görevlisi atanmasını hedefleyen ve "Yeni YÖK" tarafından sade ve yalın bir şekilde kurgulanan bu proje, diğer pek çok projemiz gibi Türk yükseköğretimi için bir ilktir.

- 2020 yılı için öncelikli alanlarda "ek" ara tırma görevlisi kadro izinleri
2020 yılında "Yeni YÖK" anlayışı çerçevesinde ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlardaki nitelikli insan gücünü karşılayabilmek için "Öncelikli Alanlar Ara Tırma Görevlisi" kadrosu için "ek" atama izinleri verilmiştir.

Ek atama izni verilen öncelikli alanlardan bazıları: "Yapay Zeka, Veri Bilimi, Mikro ve Nanoteknoloji, Akıllı ve Yenilikçi Malzemeler, Gıda Üretimi, İlim ve Teknolojisi, Gıda Biyoteknolojisi, Sürdürülebilir Tarım, Zootekni ve Hayvan Besleme, Moleküler Farmakoloji, İçme ve İçecek Araştırmaları ve Ağız, Biyoteknoloji, Uluslararası Güvenlik ve Terör, Eğitimde Dijitalleşme, İnsan Beyni ve Nörobilim..."vb.

Yükseköğretim sisteminde 2200 öğrencimiz, çeşitli üniversitelerde, öncelikli alan olarak belirlenen bu alanlarda doktora eğitimlerine devam etmektedir. Diğer bir ifadeyle hiçbir pozisyon/kadro ilanı belirlenmiş kişiler için olmayıp belirlenmiş alanlar içindir. Burada öncelenecek "kişiler" değil, "öncelikli alanlar"dır.

Bu proje ile ülkemizin öncelikli alanlarında nitelikli insan gücü ihtiyacını ve öğrenci üyesi eksiklerini gidermek için önemli bir adım atılmaktadır. Bu kadrolara yapılacak atamaların tamamıyla "liyakat" çerçevesinde olması için, belli bir üniversitenin havuzundan değil, Türkiye'nin havuzundan yararlanılarak gerçekleştirecek olması, bu önemli adımı daha da değerli kılmaktadır.

Şu açıktır. Yeni YÖK olarak başlatılmış olduğu umuz girişimler sonucu

temel bilimler (fizik, kimya, biyoloji, matematik), ziraat, orman, veterinerlik, su ürünleri, astronomi ve uzay bilimleri, yer bilimleri ve felsefe alanlarında lisans bursları ve "YÖK 100/2000 Doktora Projesi" ile de doktora bursu verilmekte olup bütün bu burslar:

- (a) Ülkemizin ve bilim hayatımızın öncelikleri göz önünde tutularak ve
- (b) effaf süreçler, liyakat ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde kurgulanmıştır.

"Yeni YÖK"ün son yıllarda kamuoyunda nezdinde kazanımı oldu u güven ve itibar da her bir giri iminde effaf ve hesap verebilir olmaya verdi i önem dolayısıyla. "Yeni YÖK"ün kendisi için kamu denetimine açık olma kavramından anlad ı, sadece belli kurumların kendisini denetlemesi de il, icraatlarını toplumun bütün kesimlerinin önünde rahatlıkla dile getirebilir olması, yani "toplumsal denetime açık olmasıdır."

YÖK-GELECEK PROJESİNİN 2. AŞAMA: ?

"ÖNCELİKLI ALANLARDA ÖZRETİM ÜYESİ İSTİHDAMI"

- "Öncelikli alan özretim üyesi istihdamı" da yakında açıklanacak

"YÖK Öncelikli Alanlar Özretim Elemanı Projesi"nin ikinci aya ı ise ülkemizin kalkınma yolundaki öncelikli ve özellikli alanlarında özretim üyesi atamaları için verilecek olan "ek" izinlerden oluşacaktır. Üniversitelerimizin bu alanlarda temayüz eden ilgili bölümlerine tahsis edilecek olan "ek" özretim üyesi kadro ilanları ile "baranlı bölümler" daha da güçlendirilmek suretiyle ödüllendirilecektir.

Projenin "Öncelikli Alan Özretim Üyesi" aya ını önümüzdeki günlerde akademi camiası ve kamuoyu ile paylaşılacaktır. (Bu paylaşımında üniversitelerin ve alanların nasıl seçildiğine dair bilgilendirme de yapılacaktır.)

Böylelikle bu ay içinde YÖK-Gelecek Projesinin üç aşaması da hayata geçirilerek sisteme kazandırılmı olacaktır.[1]

Tasarımlarımızı veya hayallerimizi de il, "hayata geçirdiğimiz projeleri" kamuoyuna sunmaktan mutluluk duymaktayız...?

[1] Öncelikli alanlar kapsamında verilen ara tırma görevlisi izinleri, öncelikli alanlar için belli üniversitelerimize verilen "ek" izinlerdir. Üniversitelerimizin genel cari usulde vereceği ilanları kapsamamaktadır. O süreç kendi mecrasında üniversitelerimizce ayrıca yürütülmektedir.

Tags: